

Dosarul nr. 2r-126/21

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (jud.: I. Dragulean)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud.: E. Grumeza, N. Chircu, S. Procopciuc,)

DECIZIE

21 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocata Natalia Covaliov,

în cauza civilă, în procedură de examinarea a cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Zinaidei Fandofan cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 23 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respinsă cererea depusă de Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocata Natalia Covaliov, privind repunerea în termen a cererii de apel și a fost restituită cererea de apel depusă de Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocata Natalia Covaliov, împotriva hotărârii din 09 septembrie 2020 a Judecătoria Edineț, sediul Central, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen,

c o n s t a t ă:

La 09 iulie 2020 ÎM „Incaso” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Zinaidei Fandofan, solicitând încasarea sumei de 8.418,55 de lei cu titlu de datorie, 500 de lei cheltuielile de asistență juridică și 270 lei taxa de stat.

Prin încheierea din 10 iulie 2020 a Judecătoria Edineț, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Incaso” SRL a fost primită în procedură scrisă de examinarea a cererilor cu valoare redusă.

Prin hotărârea din 09 septembrie 2020 a Judecătoria Edineț, sediul Central, acțiunea depusă de ÎM „Incaso” SRL a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 11 decembrie 2020 ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocata Natalia Covaliov, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termen a cererii de apel, admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii din 09 septembrie 2020 a Judecătoria Edineț, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 23 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, a fost respinsă cererea depusă de

ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocata Natalia Covaliov, privind repunerea în termen a cererii de apel și a fost restituită cererea de apel depusă de ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocata Natalia Covaliov, împotriva hotărârii din 09 septembrie 2020 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 18 ianuarie 2021 ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocata Natalia Covaliov, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 23 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, cu restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocata Natalia Covaliov, a indicat că instanța de apel eronat a respins cererea de repunere în termen a cererii de apel, fără a ține cont de faptul că la actele cauzei lipsește dovada recepționării hotărârii primei instanțe.

De fapt, cu hotărârea primei instanțe din 09 septembrie 2020 a luat cunoștință la 27 noiembrie 2020, respectiv cererea de apel din 09 decembrie 2020 a fost depusă în interiorul termenului de atac prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 23 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți a fost expediată la 04 ianuarie 2021 la adresa de corespondență a ÎM „Incaso” SRL indicată în cererea de apel: XXXXX, și la sediul avocatei Natalia Covaliov, aflat pe aceeași adresă (f.d. 41), recepționată de către recurentă la 05 ianuarie 2021 (f.d. 42).

Astfel, recursul declarat la 18 ianuarie 2021, este în termen.

La 03 februarie 2021 în adresa Zinaidei Fandofan a fost expediată copia recursului declarat de ÎM „Incaso” SRL, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 47).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei rezultă că la 09 septembrie 2020 Judecătoria Edineț, sediul Central a pronunțat dispozitivul hotărârii, prin care a fost respinsă acțiunea depusă de ÎM „Incaso” SRL.

La 10 septembrie 2020 la adresa Cabinetului avocatei Natalia Covaliov: XXXXX, a fost expediată spre cunoștință copia hotărârii din 09 septembrie 2020 a Judecătoriei Edineț, sediul Central (f.d. 29), recepționată de către acesta la 21

septembrie 2020, adică în interiorul termenului de atac, fapt ce rezultă din avizul de recepție DS4601222256AS (f.d. 32).

Din cele relatate, rezultă că pentru ÎM „Incaso” SRL termenul de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, a început să curgă în ziua imediat următoare datei de 09 septembrie 2020, adică începând cu 10 septembrie 2020, astfel termenul-limită de depunere al apelului a fost data de 09 octombrie 2020 inclusiv.

La 09 decembrie 2020, aproximativ peste 3 luni de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul oficiului poștal, ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocata Natalia Covaliov, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termen al apelului, admiterea acestuia, casarea hotărârii din 09 septembrie 2020 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Ca urmare, prin încheierea din 23 decembrie 2020, Curtea de Apel Bălți, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, a respins cererea ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocata Natalia Covaliov, privind repunerea în termen a cererii de apel și a fost restituită cererea de apel depusă de ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocata Natalia Covaliov, împotriva hotărârii din 09 septembrie 2020 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen,

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Se reține că termenul de apel este un termen imperativ (obligatoriu), legal (prevăzut de lege) și absolut (categoric).

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Analizând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de respingere a cererii depuse de ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocata Natalia Covaliov, privind repunerea în termen a cererii de apel și de restituire a cererii de apel depusă de către aceasta împotriva hotărârii primei instanțe, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar

instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen, or, termenul limită de declarare al apelului a expirat la 09 octombrie 2020 inclusiv, pe când cererea de apel a fost depusă tocmai la 09 decembrie 2020, peste 3 luni de zile.

De altfel, ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocata Natalia Covaliov, recepționând dispozitivul hotărârii primei instanțe la 21 septembrie 2020, (în interiorul termenului de atac), a dispus de suficient timp de a-și valorifica dreptul de atac împotriva hotărârii primei instanțe până la data de 09 octombrie 2020 inclusiv.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Prin prisma prevederilor legale citate, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice, ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursul în termen.

Totodată, în conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Potrivit art. 105 alin. (1) și (5) din Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Dacă părțile și alți participanți la proces sunt reprezentați de avocați, citațiile și înștiințările se expediază la sediul avocaților, recepționarea înlăturând orice viciu de citare a participanților.

Se reține că atât în motivarea cererii de repunere în termen al apelului, cât și în cererea de recurs, recurenta/apelantă ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocata Natalia Covaliov, a invocat faptul că a luat cunoștință cu dispozitivul hotărârii primei instanțe abia la 27 noiembrie 2020, iar apelul a fost depus la 09 decembrie 2020, adică în interiorul termenului legal de atac prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Or, avocata Natalia Covaliov a recepționat dispozitivul hotărârii primei instanțe încă la data de 21 septembrie 2020 (f.d. 32).

În acest sens se rețin prevederile art. 75 alin. (4) din codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Prin urmare, ÎM „Incaso” SRL și avocata Natalia Covaliov în conformitate cu art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care stipulează că, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, trebuiau să se folosească cu bună-credință de drepturile sale procedurale și să depună diligența necesară de a se interesa de soarta dosarului respectiv și să-și

valorifice dreptul de acces la instanță prin depunerea apelului împotriva hotărârii primei instanțe până la expirarea termenului de atac al acesteia prevăzut expres la art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

La acesta aspect, instanța de recurs remarcă că Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa promovează, cu consecvență, cu titlu de principiu, obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (*cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007*).

În contextul enunțat, instanța de recurs consideră că ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocata Natalia Covaliov, întru susținerea cererii de repunere în termen al apelului, nu a prezentat probe concludente și pertinente ce ar demonstra faptul că termenul de atac al hotărârii primei instanțe a fost omis justificativ.

Colegiul notează că respectarea termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în situația în care partea când înaintează o cerință de repunere în termen, o justifică prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și art. 362 din Codul de procedură civilă, prin care s-ar dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate.

Or, admiterea spre examinare a unui apel tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Ținând cont de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră drept întemeiată și legală încheierea din 23 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza *Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007*, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza *Ponomaryov c. Ucrainei, hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008*, unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul

declarat de ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocata Natalia Covaliov, și de a menține încheierea din 23 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocata Natalia Covaliov.

Se menține încheierea din 23 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, în procedură de examinarea a cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Zinaidei Fandofan cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabila.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic